

Když já to mám prostě jinak

Markéta Mazlová, studentka oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ pedagogické fakulty v Praze, má trošku jiné zájmy, než je pro dvaadvacetileté slečny běžné. Věnuje se lektorování kojeneckého plavání, díky kterému se od roku 2006 postupně dostala k masážím dětí a kojenců, přírodní kosmetice a zdravějšímu náhledu na možnosti stravování. Příležitostně se účastní seminářů týkajících se waldorfské pedagogiky a v neposlední řadě by ráda dosáhla vzdělání eurytmického.

Co je vlastně eurytmie?

Eurytmii je docela složité popsat slovy, když ji člověk nikdy neviděl a v Čechách je možností zatím poměrně málo – pokud pominu, že je vyučovacím předmětem na waldorfských školách. Eurytmie je mladé umění, velmi souvisí s mluveným slovem, ale také s hudbou. Pomocí gest se snažíme například vyjádřit to, co se projevuje v řeči – jinou kvalitu mají samohlásky a jinou souhlásky. A právě tento rozdíl může eurytmista zohlednit. V hudbě se dá pracovat s tóny, jednotlivými intervaly... Eurytmie může divákovi připomínat tanec, ale liší se tím, že ztvárněná gesta mají určitou zákonitost vyplývající z různých aspektů ať už řeči nebo hudby. Ve svém počátku vznikla jako čistě jevištní umění, ale dnes má i mnoho dalších podob – pedagogickou, podnikovou a sociální a v neposlední řadě léčebnou. Na eurytmii je úžasné především to, že ji mohou dělat děti už od předškolního věku, stejně tak i lidé kolem 75 let.

Pokud by někoho eurytmie zajímala, jak se k ní může dostat?

Seminářů pro veřejnost je u nás zatím jak šafránu. Mnohé z nich pořádala a pořádá Hanka Giteva. Bára Forbaková, další vynikající eurytmistka, bude od září pořádat semináře pro veřejnost v prostorách Waldorfského lycea na Opatově. Pokud by někdo chtěl vidět uměleckou eurytmii, má tu možnost v podání skupiny Theodora. Eurytmistky pracují na různých básních a skladbách, nejnovější je asi zpracování balady Zlatý kolovrat od K. J. Erbena – byla znovu představena při příležitosti ukončení dálkového vzdělávání jedné studentky. Další výjimečnou možností je závěrečné vystoupení studentů 4. ročníku denního studia eurytmie z Norimberku. Proběhne v pátek 10. června 2011 od 19 hodin v Obci křesťanů v Praze.

Ukončení studia eurytmie je tedy možné nějakým titulem?

Státem uznávaným titulem obvykle ne – tato možnost je momentálně myslím asi jen ve čtyřech eurytmických školách v Evropě. Nejznámějším místem, kde lze eurytmii studovat jako vysokoškolský obor zakončený titulem Mgr., je Alfter bei Bonn. Pětileté dálkové studium, na jehož cestu jsem se vydala já, je ukončeno diplomem naší mentorské školy v Norimberku.

Zmiňovala jsi se o waldorfské škole. Co to přesně je a jak jsi se k ní dostala?

Díky práci v Baby klubu Plaváček. Ve čtvrtém ročníku na gymplu jsem se od jedné lektorky na bazéně dozvěděla o seminářích s waldorfskou pedagogikou. Víkendová Waldorfská škola pro dospělé se konala na Ekofarmě ve Ctiboři. Seminář nás

provázela především Iva Bečvářová, zkušená učitelka z jinonické základní waldorfské školy. Po prvním víkendu jsem odjížděla domů s pláčem, nechápala jsem, proč to nemůže podobně fungovat na běžných školách. Bylo to snad poprvé, kdy jsem měla pocit, že být ve škole může být smysluplné. Zpátky do výuky na gympl se mi nechtělo. Forma, jakou fungoval, mě moc neobohacovala. Když si vzpomenu na hodiny dějepisu, kdy vyučující zkouší studenta a ten mu odříká slovo od slova látku ze sešitu... to nepovažuji za tvořivou a jakkoliv rozvíjející činnost.

V čem konkrétně se waldorfská pedagogika liší od tradiční?

Má mnohá specifika – třeba to, že od první třídy mají děti předměty jako je eurytmie nebo kreslení forem. Pro hlavní předměty je v tzv. epochové výuce vyhrazen delší čas než v tradičních školách. Myslím si, že je moudré mít více prostoru se s látkou sžít a ne jenom okrajově seznámit. Jedním z dalších principů je například ten, že se učitel nesnaží formovat žáka k obrazu svému. Snaží se dítěti dát dostatek podnětů pro jeho vlastní všestranný rozvoj. Samozřejmě, že i v tradičním školství se náhled na dítě v poslední době proměňuje, ale ve waldorfské pedagogice je tento pohled běžnou praxí bezmála sto let. Neklade se zde stejně jako i v jiných alternativních školách přehnaný důraz pouze na intelektuální stránku osobnosti. Neméně důležitý je i rozvoj umělecký. Tohle je ale jen střípek toho, s čím waldorfská pedagogika pracuje.

Jak se mohou lidé k waldorfské škole dostat, ať už by zde rádi učili nebo nechali studovat své děti?

Aby se člověk stal waldorfským učitelem, měl by absolvovat tříletý waldorfský seminář (předchozí pedagogické vzdělání uznané státem je samozřejmostí – pozn. red.). U nás je tato možnost z toho, co vím, u Ing. Dr. Tomáše Zuzáka nebo při Akademii Sociálního umění TABOR. Další podněty k této tematice jsou ve čtvrtletníku Člověk a výchova. Děti v ČR mohou chodit jak do mateřské, základní, tak i střední waldorfské školy.

Jak se díváš na to, že být přírodní je v současnosti určitým trendem?

Myslím, že mnozí z nás jsme pochopili, že by bylo fajn přírodu tolik nedrancovat a třeba se zamyslet nad tím, jestli bychom nemohli některé věci začít dělat jinak a možná lépe, šetrněji vůči přírodě i sobě samým.

Šetrněji vůči sobě samým? Co tím myslíš?

Třeba přírodní kosmetiku. O ní jsem se dozvěděla při masážích dětí na bazéně, které jsou běžnou součástí jedné lekce v BC Plaváček. S touto velmi jemnou dotekovou technikou je v ČR spojeno především jméno Jany Hašplové, od které jsme načerpaly mnoho znalostí ať už ohledně masáží, ale i aromaterapie, čínské medicíny... A právě při masážích jsme používali přírodní rostlinné oleje, éterické oleje...

Máš nějaké doporučení pro ty, kteří chtějí žít v souladu s přírodou?

Každý jsme jiný a na věci se díváme z různých úhlů pohledu. Kdyby člověk chtěl něco měnit, může třeba začít od oblasti, která ho zajímá. Kdo rád při vaření používá čerstvé bylinky, může ho zaujmou aromaterapie... Kdo nechce dlouhodobě polykat alopatické léky, může se poohlédnout po homeopatii, souvislostech toho, proč je vůbec nemocný – průvodcem by mu pak mohla být čínská nebo antroposofická medicína. Těch cest je, myslím, celá řada. V určitou chvíli pak člověk začne potkávat

při různých setkáních stejné lidi a zjistí, že vlastně všechno se vším souvisí a je nějak propojené.

... Tobě se to opravdu dost propojilo a především rozvětvilo.

Na tom asi něco bude. Ale není to tak, že bych se jednoho dne probudila a řekla si „bude ze mě přírodní žena“. Tohle všechno vznikalo postupně. A setkání s různými lidmi mě vždy posunulo na mé cestě o kousek dál.

Petra Fuksová

redaktor